

matrona, f. (stòr.) matrona, rim-ska gospođa; gospođa (uvažena po godinama i plemstvu).

matronale, ag. gospojinski.

matronàlia e matronali, mpl. (stòr., rom.) *fèsta dei* —, matronalne svečanosti (ustanovljene od Rimljana na uspomenu mira sa Sabincima).

matronimico (-ci), ag. po imenu od matere, koji uzimlje materinsko ime.

matta, f. janjeća glava bez mozga; (donna —) poludjela žena, luđakinja; (al giòco) povlasne karte.

mattacchione, m., (-na, f.) veseljak. || ag. veseo, nestašan, đavolast.

mattaccino, m. lakrdijaš.

mattadore, m. (nelle corse de' tòri) matador (glavni borac u borbi s bikovima).

mattalone, m. (agr.) neplodna zemlja.

mattamente, av. ludo, mahnito.

mattana, f. bezrazložna srditost, ljutitost; lakouman, ćudljiv, očajan postupak.

mattare, v. a. (béstie) ubiti.

mattata, f. luđački čin.

mattatòio (-oi), m. V. macello.

mattazione, f. V. macellazione.

matteggiare (*mattéggio*, -gi), v. n. šaliti se, đavoliti, ludovati, budaliti.

Mattèò, m. Matej; (scherz.) lud, mahnit; (fam.) *secondo* —, po svomu hiru.

mattemàtica, f. (pop.) V. matemàtica.

matterello, m. (de' pasticceri) valjak, takaljica; (da polenta) vrljača.

matteria e mattezza, f. nestašluk, vragovanje, šala.

mattia, f. V. matteria; šaljiv, nepromišljen čin.

mattina, m. jutro; (poèt.) istok, zora; dan; *questa* —, jutros; *di questa* —, (ag.) jutrošnji; *domani* —, sutra u jutro; *ieri* —, juče u jutro; *di* —, u jutro, u jutro; *dalla* — *alla sera*, od jutra do mraka, po cijeli dan, za jedan dan, vrlo brzo; *la* —, jutrom, u jutro; *èsser di questa* —, biti nov, postati od skora.

mattinale, ag. (lett.) jutrenji, jutarnji; *fiore* -i, cvijeće koje se

rascvjetava iz jutra; *stella* —, Venera, danica, zornjača.

mattinata, f. matineja; prije podne (od svanuća do podne); (canto all' innamorata) serenada u zoru; — *musicale*, koncert po danu, matineja.

mattinièro, ag. (per abitudine) koji ustaje rano, koji rani, ranorani-lac; (per una volta tanto) jutrenji, jutarnji; *èsser* —, rano ustajati.

mattino, m. jutro; *di bòn* —, jutrom na uranku, u praskozorje; *levarsi di bòn* —, ustati rano, uraniti, podraniti; (prov.) *il bòn giorno si conosce dal* —, dobrom jutru, dobro djelo; iz jutra se poznaje, kakav će biti dan.

matto, ag. lud, mahnit; budalast, luckast; (fig.) lakovjeran, bezazlen, prost. || m. (al giòco degli scacchi) mat; (ai tarocchi) povlaštene karte; *òro* —, tamno zlato, zlato, koje ne sija; *dare scacco* — a, matirati, dati šah mat; *mèzzo* —, udaren čovjek; *divenir* —, izbezumiti, pobudaliti; *far da* —, ludovati, mahnitati; *fossi* —!, ta nisam lud!; *ci avrei un gusto* —, imao bih skrajnje uživanje; *èsser* —, biti lud; — *da legare*, bijesan luđak; *andàr* — *d' una cosa*, ludovati za nečim. || *Sinòn.*: pazzo, fòlle, demènte, frenètico, forsennato, maniaco, lunàtico, insano, delirante, furioso, mentecatto.

mattòide, ag. polulud.

mattolina, f. (zool.) poljska ševa.

mattonaia, f. opekara, ciglana.

mattonaio (-ai), m. opekar, ciglar.

mattonato, m. e **mattonatura**, f. kaldrisanje, patosanje, oblaganje pločicama.

mattoncino, m. *dim.* mala opeka, cigla.

mattone, m. opeka, cigla; *costruzione in -i*, građevina u opekama.

mattonèlla, f. (per pavimenti) četvrtaste pločice; (del biliardo) banda, elastična ivica na biljaru; (di torba) briket (cigla od treseta, sitnoga ugljena za gorivo); *giocàr di* —, u biljaru pravit posredne udarce.

mattonoso, ag. boja od opeke.

mattulina, f. V. mattolina.